

2020-08-05

Er Ref: U2020/03053/UH

Remissvar

Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet

Industriarbetsgivarna är arbetsgivarorganisationen för stål-, metall-, gruv-, massa-, pappers-, sågverks-, byggnadsämnes- och buteljglasindustri samt svetsmekanisk industri. Industriarbetsgivarna företräder nära 1000 medlemsföretag med cirka 100 000 anställda. Svensk basindustri är en stark motor för svensk ekonomi och står för en nettoexport på 135 miljarder kronor och cirka 260 miljarder kronor i sammanlagt exportvärde.

Sammanfattning

Den svenska basindustrins konkurrenskraft och tillväxt bygger i hög grad på kvalificerad personal. I och med den digitala strukturomvandlingen och att fler skall jobba längre så är det viktigt med en fungerande och ändamålsenlig högskola.

Industriarbetsgivarna är positiva till de förslag som lämnats i promemorian från Utbildningsdepartementet; att det i högskolelagen ska slås fast att lärosätena ska främja och värna den akademiska friheten samt att lärosätenas ansvar för det livslånga lärandet ska tydliggöras i högskolelagen.

Förslagen

Förslag: I högskolelagen ska det införas en bestämmelse om att det i högskolornas verksamhet som en allmän princip ska gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas.

Industriarbetsgivarna tillstyrker förslaget.

Industriarbetsgivarna delar fullt ut bedömningen om att universitet och högskolor har ett viktigt samhällsuppdrag och att den akademiska friheten är en viktig del för att kunna fullfölja det uppdraget. Den akademiska friheten är dessutom en förutsättning för högkvalitativ forskning och utbildning. Stort ansvar vilar fortsatt på skolornas roll att kunna omsätta den teoretiska principen till praktiken och ställer krav på ledning och styrning.

Förslag: I högskolelagen införs en bestämmelse om att högskolorna i sin verksamhet ska främja det livslånga lärandet.

Industriarbetsgivarna tillstyrker förslaget.

Industrins konkurrenskraft och tillväxt bygger på kompetenta medarbetare. Just nu sker en stor strukturomvandling på grund av den ökade digitaliseringen, elektrifieringen och fokus på hållbarhet. Företagens anställda måste kunna utveckla sin kompetens, både på gymnasial- och högskolenivå.

Industriarbetsgivarna anser att det är positivt att högskolornas ansvar kring det livslånga lärandet förtydligas. Lärosätena har överlag brustit i sitt uppdrag kring det livslånga lärandet.

Industriarbetsgivarna har tillsammans med Svenskt Näringsliv och Industrirådet varit tydliga med att vi anser att utbildningsutbudet i större utsträckning måste anpassas efter arbetsmarknadens behov. Lärosätena måste öka utbudet av fortbildning och göra den tillgänglig för företagen och dess anställda. Utbudet måste därför vara relevant, flexibelt både vad gäller kurslängd och utbildningsstart, modulbaserat, digitalt och anpassat efter branscherna.

För att få framgång vad gäller utbud och matchning krävs en ökad samverkan mellan lärosätena och näringslivet. En viktig faktor är att skapa ett resurstilldelningssystem där samverkan gynnas. Detta måste adresseras för att uppdraget kring det livslånga lärandet skall falla väl ut.

Därtill är det viktigt att skapa fungerande stödstrukturer så som system för validering och tillgodoräknande, vilket idag är väldigt begränsat.

Övrigt

Industriarbetsgivarna anser att regeringens satsningar kring det livslånga lärandet under Coronakrisen har varit positiva. Att utbildningsutbudet matchar efterfrågan från arbetsmarknaden är angeläget och är än viktigare i denna typ av extrasatsningar. Industriarbetsgivarna stödjer därför Svenskt Näringslivs förslag om att införa ett näringslivskriterium för nya utbildningsplatser. Utbildningarna skall utgå ifrån arbetslivets behov och det skall finna ett uttryckligt behov från arbetsgivarna. Den modellen finns idag på Yrkeshögskolan och vi anser att det även i större grad skall tillämpas inom universitet och högskolorna.

Stockholm 2020-08-05

För Industriarbetsgivarna

Per Widolf, Förhandlingschef

Jesper Hedin, Utredare Kompetensförsörjning.